

Péče a nárok na důchod

Roste počet lidí, kteří pečují o nezaopatřené děti a zároveň se musejí věnovat stárnoucím rodičům. Tzv. sendvičová generace řeší, jak skloubit práci s péčí o své blízké. „Vyměnit“ zaměstnání za péči o jinou osobu lze, aniž lidé přijdou o potřebné roky pro přiznání důchodu. Na podobné životní situace pamatuje zákon o důchodovém pojištění a vymezuje tzv. náhradní doby pojištění. Tedy období, která se započítávají do doby pojištění potřebné pro přiznání důchodu, přestože v nich lidé nepracují (nejsou výdělečně činní) a neodvádějí pojistné. A právě péče o osoby závislé je jednou z nich.

Pokud se lidé rozhodnou opustit zaměstnání a dají přednost aktuálně potřebnému zaopatření např. rodičů, o roky potřebné pro přiznání důchodu nepřijdou. Za dobu péče se považuje péče o osobu s přiznaným stupněm závislosti II, III či IV, která je buď osobou blízkou z pohledu zákona o důchodovém pojištění, nebo osobou „neblízkou“, kdy pečující osoba prokáže, že s opečovávanou osobou žila ve společné domácnosti a pak příbuzenský vztah roli nehraje (toto platí od 1. 7. 2001, u starších případů péče lze hodnotit péči jen o rodinné příslušníky).

Jak postupovat?

Pokud se lidé rozhodnou pečovat o osobu, jejíž zdravotní stav jí neumožňuje plně se postarat sama o sebe, měli by se obrátit na krajskou pobočku Úřadu práce ČR se žádostí o poskytnutí příspěvku na péči. Na základě této žádosti bude provedeno sociální šetření a následně posouzení zdravotního stavu osoby, o níž je pečováno, zda odpovídá stupni II–IV, příp. stupni I, pokud jde o dítě do deseti let věku.

Pozor na vypršení lhůty!

Po skončení péče o závislou osobu je nutné obrátit se nejpozději do dvou let od skončení péče na okresní správu sociálního zabezpečení.

Péče o blízké se započítává do nároku na důchod

K návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče žadatel předkládá zejména:

- doklad prokazující totožnost žadatele,
- doklad prokazující totožnost osoby, o kterou je/bylo pečováno (občanský průkaz, příp. rodný list),
- potvrzení krajské pobočky Úřadu práce ČR o vzniku stupně závislosti a dobu poskytování příspěvku při péči o závislou osobu,
- doklad prokazující příbuzenský vztah žadatele k osobě, o kterou je pečováno (např. rodné listy, z nichž vyplývá vzájemná příbuznost osob, oddací listy aj.),

- v případech, kdy nejde o blízkou osobu, je třeba prokázat vedení domácnosti žadatele s opečovávanou osobou čestným prohlášením,
- úmrtní list, pokud došlo k úmrtí osoby, o kterou bylo pečováno.

Jak se doba péče započítává?

Doba péče se pro účely důchodového pojištění hodnotí v plném rozsahu, tj. jako doba zaměstnání nebo doba samostatné výdělečné činnosti. Pro stanovení osobního vyměřovacího základu se hodnotí jako doba vyloučená. V případě, kdy se doba péče kryje se zaměstnáním nebo s výkonem samostatné výdělečné činnosti, pečující osobě se započítá výhodnější varianta (buď příjmy z výdělečné činnosti, nebo doba vyloučená). Pokud náhradní doba péče o osobu závislou trvala aspoň 15 let (ustanovení § 19a zákona o důchodovém pojištění), považuje se pro stanovení osobního vyměřovacího základu pro výpočet důchodu tato doba buď za dobu vyloučenou (a to i když se kryje s dobou pojištění, v níž měla osoba příjmy z výdělečné činnosti, event. náhrady zahrnované do vyměřovacího základu), nebo za dobu pojištění, v níž měla osoba příjmy v citovaném ustanovení uvedené. Pro účely osobního vyměřovacího základu se v tomto případě použije postupu, který je pro pečující osobu výhodnější. Vyloučenými dobami jsou také např. doba dočasně pracovní neschopnosti, doba pobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, prvních šest let doby studia po dosažení věku 18 let (získaná do 31. 12. 2009) nebo určitá doba evidence uchazeče o zaměstnání na ÚP ČR. I tyto doby jsou zpravidla náhradními dobami pojištění.

Doba péče považovaná za tzv. náhradní dobu pojištění:

- doba osobní péče o osobu mladší deseti let, která je závislá na pomoci druhé osoby v I. stupni závislosti (lehká závislost),
- doba osobní péče o osobu jakéhokoliv věku, která je závislá na pomoci druhé osoby ve II., III. nebo IV. stupni závislosti (středně těžká, těžká a

úplná závislost). Započítává se doba péče o osoby blízké a od 1. 7. 2001 také o jiné než blízké osoby žijící ve společné domácnosti,

- před 1. 1. 2007 byla důvodem pro hodnocení doby péče jako náhradní doby pojištění péče o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, osobu převážně nebo úplně bezmocnou nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let. Po tomto datu se stupně bezmocnosti v právní úpravě transformovaly na I. stupeň závislosti (částečná bezmocnost), II. stupeň závislosti (převážná bezmocnost) nebo III. stupeň závislosti (úplná bezmocnost). Dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči se transformovalo na III. stupeň závislosti.

Zdroj: Pečuj doma 2/2017

Velká novela zákona o sociálních službách

Novela zákona o sociálních službách přinese řadu změn ve prospěch potřebných lidí. Více než deset let čekali klienti a poskytovatelé sociálních služeb na změny v zákoně. Vláda přijala novelu, která pomůže upravit současný systém tak, aby byl přehlednější, jednodušší a odpovídal skutečným potřebám lidí a všech subjektů zúčastněných při poskytování sociálních služeb. Účinnost zákona je plánovaná od 1. ledna 2018.

„Novela pomůže těm nejpotřebnějším, lidem úplně závislým na pomoci ostatních. Díky navýšení příspěvku na péči budou moci zůstat ve svém domácím prostředí,“ řekla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová. „Péče o nevyléčitelně nemocné v hospicích bude konečně oficiální službou a bude hrazena. Rodičům přímo s péčí

o trojčata nebo čtyřčata budou bezplatně pomáhat pečovatelky. Dosud mohly pomáhat jen s domácími pracemi,“ dodala ministryně. Novela počítá s navýšením částky příspěvku na péči ve stupni IV (úplná závislost) z 13 200 korun na 19 200 korun a současně umožní rychlejší projednání žádosti o příspěvek. Jde o snahu podpořit poskytování pomoci neformálními pečovateli, zejména osobami blízkými, v domácím prostředí.

Zvyšuje se podpora rodin, kterým se současně narodily tři nebo více dětí. Poskytování pečovatelské služby se rozšířilo o pomoc rodinám zavedením činností souvisejících s péčí o děti, pečovatelky se tak budou moci reálně starat i o děti. Služba bude těmto rodinám poskytována bezplatně, proto se současně upravuje úhrada nákladů poskytovatelům sociálních služeb ve formě účelové dotace.

Vláda schválila legislativní ukotvení hospiců doplněním do zákona o zdravotních službách. Dojde tak k provázání se zákonem o sociálních službách, protože v nich budou poskytovány i sociální služby. Tuto službu budou moci nabízet poskytovatelé zdravotních služeb paliativní nebo domácí péče registrovaní podle požadavků zákona o sociálních službách. Jednou z klíčových změn je také financování sociálních služeb formou mandatorních výdajů. Poskytovatelé budou mít tedy větší jistotu při plánování provozu a poskytování sociálních služeb. Další úpravy se týkají sociální práce, na kterou se nově musí zaměřit i menší obce. Tím bude sociální práce lépe dostupná přímo tam, kde je jí potřeba. Poskytovatelé nebudou muset hlásit každou personální změnu na krajský úřad, což představovalo velkou administrativní zátěž.

V zájmu ochrany lidských práv a svobod klientů sociálních služeb se upravují povinnosti poskytovatelů sociálních služeb a nová skutková podstata přestupku pro případ porušení těchto práv klientů. S ochra-

nu těchto práv klientů souvisí také zavedení institutu nucené správy poskytovatele sociálních služeb v případě závažných pochybení zjištěných při inspekci poskytování sociálních služeb.

Zdroj: http://www.mpsv.cz/files/clanky/30081/Vlada_schvalila_novelu_zakona_o_socialnich_sluzbach.pdfwww.mpsv.cz

Evidovat se může jenom ten, kdo práci opravdu hledá

Do poradny pro pečující se dostavil pán (40 let), který pečuje o svého otce (80 let, PnP 4. stupeň). Byl veden u ÚP v evidenci uchazečů o zaměstnání. Pak začal pečovat o tatínka, následně měl dva měsíce brigádu a po jejím ukončení se chtěl opět zapsat do evidence uchazečů o zaměstnání. Bylo mu řečeno, že ho zapíší, pouze pokud opravdu hledá práci. Pán nyní práci nehledá z důvodu péče o tatínka. Snaží se zjistit, zda je pro něj výhodnější být vedený jako uchazeč o zaměstnání, nebo ne. V případě, že otec umře, pán onemocní a nebude si moci hned najít práci, jak to bude s jeho příjmem.

Musím přiznat, že úřednice na evidenci nezaměstnaných byla zjevně velmi dobře informovaná, protože příspěvek na péči není překážkou evidence mezi uchazeči o zaměstnání. Nicméně evidovat se může jen ten, kdo opravdu hledá práci, a komu ve spolupráci s Úřadem práce nebo při případném nástupu do zaměstnání nebrání jiná činnost. Vy sama píšete, že pán nemůže do zaměstnání nastoupit, protože pečuje o tatínka v nejvyšším stupni závislosti. Tedy – pokud mu tato

péče brání, tak opravdu nemá možnost být na Úřadu práce evidován. Nicméně pokud je pán veden jako první pečující osoba a tuto skutečnost nahlásí na své zdravotní pojišťovně, bude za něj hrazeno zdravotní pojištění. Pokud po skončení péče nahlásí na důchodové, že pečoval, bude mu doba péče započtena jako odpracovaná doba do důchodu. Tedy nepotřebuje být evidován na Úřadu práce, protože ochranu má zajištěnou jako pečující osoba. Pokud by se stalo, že tatínek pána zemře, pak na zdravotní pojišťovně ukončí péči, na důchodovém nahlásí dobu péče a zaeviduje se na Úřad práce. Ten pak může vyplácet podporu v nezaměstnanosti, pokud v posledních dvou letech pán pracoval tak, aby se za něj odvádělo sociální pojištění (pracovní poměr a dohoda o pracovní činnosti nad 2 500 Kč nebo dohoda o provedení práce nad 10 000 Kč). Za práci se bere také péče o tatínka. Výše podpory pak závisí na daném příjmu, nebo se bude počítat z péče. U péče je zvolen jiný postup a výše podpory v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci vypadá následovně: **NÁSOBEK průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí kalendářního roku předcházející kalendářnímu roku, ve kterém byla podána žádost o podporu v nezaměstnanosti v roce 2016 z 25 903 Kč dobu prvních 2 měsíců 0,15násobek 3886 Kč další 2 měsíce 0,12násobek 3 109 Kč, po zbývajících podpůrčí dobu 0,11násobek 2 850 Kč, po dobu rekvalifikace 0,14násobek 3 627 Kč.** Pokud však pán onemocní, opět si nemůže hledat práci a tím ho opět nezaregistrují na Úřadu práce. Pak by byl bez prostředků

a bez zaplaceného pojistného, protože z péče se neplatí nemocenské pojištění, takže nevzniká nárok na nemocenské dávky.

Zdroj: Pečuj doma 2/2017

Statistika osobní asistence SALVIA 2016

Struktura uživatelů a počet hodin poskytnuté služby osobní asistence v roce 2016

Rozdělení podle věku	Počet osob	Počet hodin poskytnuté služby
Osoby do 18 let	62	33154
Osoby nad 18 let	73	43884
Celkem	135	77038

Den otevřených dveří v Salvii

Rádi bychom Vás pozvali na den otevřených dveří do Salvie, koná se **ve čtvrtek 18. 5. 2017** od x hodin do x hodin u nás v kanceláři Salvie na Wolkerově aleji 18/92 ve Svitavách.